

Dosarul nr. 3ra-1191/19

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud: I. Gorlenco)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud: V. Movilă, Eg. Dvurecenschii, N. Veleva)

ÎNCHEIERE

09 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iorga Vasile împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, intervenienți accesorii Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul de Poliție Cahul cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asiguri Sociale a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central

c o n s t a t ă:

La 28 septembrie 2017 Iorga Vasile, reprezentat de avocatul Sergiu Puică în baza mandatului seria MA nr. 0996002 din 21 septembrie 2018, a depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenienți accesorii Casa Teritorială de Asigurări Sociale Cahul, Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției și Inspectoratul de Poliție Cahul cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea recalculării și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii a indicat că Iorga Vasile a îndeplinit serviciul în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne în perioada de la 16 aprilie 1992 – până la 02 februarie 2007, reangajat la 26 august 2010 – până la 04 mai 2016.

La data concedierii - 04 mai 2016 din funcția de polițist al Izolatorului de detenție provizorie al Secției Management Operațional al Inspectoratului de Poliție Cahul al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, (ultimul grad

special deținut fiind de plutonier major de poliție), vechimea în serviciu a lui Iorga Vasile a constituit 22 de ani, 04 luni și 23 de zile.

La calcularea vechimii în muncă, (la eliberarea din serviciu), lui Iorga Vasile nu i-a fost luată în considerare perioada de activitate în Izolatorul de detenție provizorie și escortei, și anume de la 16 aprilie 1992 – până la 22 august 1995, de la 26 august 2010 – până la 29 martie 2011, de la 16 mai 2014 – până la 04 mai 2016, care urma a fi calculată 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

Or, conform pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare”, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă următoarele înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală, casele de arest și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Potrivit art. 18 lit. c) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13 lit. a) militarilor care satisfac serviciu prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, al cărui mod este stabilit de Guvern, se ia în calcul timpul de îndeplinire a serviciului în condiții deosebite - în condițiile avantajoase respective inclusiv în condițiile stabilite de legislație până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

De asemenea, Iorga Vasile dispune de perioade de serviciu care urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu înlesniri conform Hotărârii Guvernului nr. 520 din 05 august 1992, și anume perioada: de la 01 mai 1992 – până la 15 mai 1992 și de la 17 iulie 1992 – până la 26 iulie 1992, care urmează a fi luată în calcul 3 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

La 20 martie 2018 Ministerul Afacerilor Interne a emis ordinul nr. 96 „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut de militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, prin care s-au acordat înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne (funcționarilor publici cu statut special și militarilor din cadrul MAI), pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și a

persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993.

La 24 august 2018 Inspectoratul de Poliție Cahul a eliberat lui Iorga Vasile certificatul nr. 11906, prin care a confirmat faptul că potrivit informațiilor gestionate de Ministerul Afacerilor Interne, vechimea calendaristică în serviciu a lui Iorga Vasile în cadrul MAI, cu serviciul militar, cu avantaje, a constituit – 28 de ani, 04 luni și 13 zile.

La 11 septembrie 2018 Iorga Vasile s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul cu cererea nr. 2029, solicitând recalcularea și achitarea pensiei în baza ordinului nr. 96 din 20 martie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne și certificatului nr. 11906 din 24 august 2018 a Inspectoratului de Poliție Cahul, prin care i s-a recalculat vechimea calendaristică în serviciu în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, cu serviciul militar și cu avantaje – 28 de ani, 04 luni și 13 zile.

Prin răspunsul nr. 2599 din 17 septembrie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul, cererea lui Iorga Vasile a fost respinsă din motivul lipsei de temei de recalculare a pensiei.

Consideră Iorga Vasile că ilegal și neîntemeiat i s-a refuzat în recalcularea pensiei în dependență de vechimea în muncă majorată, deoarece la eliberare din serviciu, pensia i-a fost calculată doar pentru perioada de 22 de ani, 04 luni și 23 de zile, fără înlesnirile care i se cuvin în condițiile legii, și anume pentru perioada de 28 de ani, 04 luni și 13 zile.

A cerut Iorga Vasile reprezentat de avocatul Sergiu Puică recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale expus în răspunsul nr. 2599 din 17 septembrie 2018 privind recalcularea pensiei, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i recalculeze și să-i achite pensia ca pensionar al Ministrului Afacerilor Interne în baza ordinului nr. 96 din 20 martie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central acțiunea lui Iorga Vasile a fost admisă în parte.

S-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Cahul nr. 2599 din 17 septembrie 2018 privind recalcularea pensiei ca pensionar al Ministerului Afacerilor Interne în baza ordinului nr. 96 din 20 martie 2018 a Ministerului Afacerilor Intern.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite lui Iorga Vasile pensia ca pensionar al Ministerului Afacerilor Interne cu avantaje două luni de vechime în muncă pentru o lună de serviciu, pentru perioada de activitate exercitată în cadrul Izolatorului de detenție provizorie și escortei, și anume: 16 aprilie 1992 – 22 august 1995, 26 august 2010 – 29 martie 2011, 16 mai 2014 – 04 mai 2016.

S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Iorga Vasile suma de 1500 de lei cheltuieli de asistență juridică.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul, s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asiguri Sociale și s-a menținut hotărârea din 18 februarie 2019 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Instanțele de judecată au motivat soluțiile că la data concedierii - 04 mai 2016, Ministerul Afacerilor Interne în mod eronat a calculat lui Iorga Vasile vechimea în

muncă de 22 de ani, 04 luni și 23 de zile, or, la data depunerii cererii de pensionare vechimea totală în serviciu a reclamantului a constituit de fapt 28 de ani, 04 luni și 13 zile, care cuprinde vechimea calendaristică în serviciu în cadrul MAI, cu serviciul militar, inclusiv perioada cu avantaje de la 16 aprilie 1992 – până la 22 august 1995, de la 26 august 2010 – până la 29 martie 2011, de la 16 martie 2014 – până la 04 mai 2016, în care acesta a deținut funcții în cadrul Izolatorului de detenție provizorie și escortei, calculată 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în ordinea prevăzută de pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, fapt ce se confirmă prin certificatul nr. 11906 din 24 august 2018 eliberat de Inspectoratul de Poliție Cahul întocmit în baza ordinului nr. 96 din 20 martie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne (f.d. 6, 14).

Casa Națională de Asigurări Sociale nu a verificat autenticitatea actului ce confirmă vechimea în muncă a lui Iorga Vasile întocmit în baza ordinului nr. 96 din 20 martie 2018 a Ministerului Afacerilor Interne, refuzând neîntemeiat reclamantului recalcularea pensiei, punând astfel la îndoială legalitatea modului în care angajatorul a calculat stagiul de muncă al acestuia, împrejurare ce depășește noțiunea de control al autenticității

Or, Casa Națională de Asigurări Sociale în temeiul art. 13 alin. a) și art. 14 alin. a) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, poate să verifice actele eliberate de angajator doar cu privire la elementele de fapt, dar nu și cele de drept.

La 08 august 2019 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, iar la 13 august 2019 a prezentat partea motivată a recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului Casa Națională de Asigurări Sociale a indicat că nu există temei de recalculare a pensiei lui Iorga Vasile, în legătură cu recalcularea vechimii în muncă din cadrul Izolatorului de detenție provizorie și escortei, ca perioadă calculată cu înlesniri de 2:1.

Avantajul pretins - 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, se răsfrânge doar asupra colaboratorilor care activează în una din instituțiile enumerate în pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

Activitatea intimatului Iorga Vasile în perioadele de la 16 aprilie 1992 – până la 22 august 1995, de la 26 august 2010 – până la 29 martie 2011, de la 16 martie 2014 – până la 04 mai 2016, nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, deoarece acesta a îndeplinit serviciul în cadrul Izolatorului de detenție provizorie și escortei, care nu este o instituție penitenciară, după cum prevede această normă de drept.

La 23 august 2019, în adresa lui Iorga Vasile a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 11 iulie 2019 a Curții de Apel Cahul a fost expediată în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale la 02 august 2019, recepționată de recurentă la 07 august 2019 (f.d. 147, 157)

Cererea de recurs a fost depusă la 08 august 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu

a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan